

RUTES URBANES

DESCOBERTA DEL PATRIMONI URBÀ DE L'HOSPITALET

2

EIXAMPLES

El segle XIX va ser una etapa de creixement sostingut a l'Hospitalet. Aquest creixement es va produir bàsicament a causa de la millora dels resultats de les explotacions agrícoles, produïdes en part pel Canal de la Infanta, i a l'inici d'una tímida industrialització. Fruit de la millora de l'estatus de vida dels pagesos alguns van voler anar a viure a la Vila Vella, tot deixant les masies. El creixement demogràfic de tot el segle va fer petita la Vila Vella, i va fer-ne necessària l'ampliació. A més, també, es plantejava la manca de locals per serveis públics d'un municipi que voltava l'any 1860 els 3.300 habitants. A aquests factors que demanaven l'ampliació del nucli es va afegir un fet puntual: el trasllat, forçat per disposicions sanitàries, del cementiri fòra del nucli habitat. Aquest fet es produí el 1852. Tot plegat va provocar l'obertura de dos eixamples i la millora de les comunicacions entre la Marina i la Vila Vella.

L'eixample del mercat és un eixample de trama ortogonal estructurada en una plaça on s'hi construiria el mercat. Aquest va ser concebut, en un principi, com a plaça oberta; un espai buit al mig amb una font i parades als dos costats. El carrer que dóna accés a l'eixample és el carrer de Rosend Arús (antigament carrer del Progrés).

Els fets a destacar en el traçat d'aquest eixample són:

— L'obertura del carrer Nou (actualment carrer de l'Església) l'any 1867 en el terreny que ocupava el cementiri, traslladat entre 1850 i 1852, per compliment de les disposicions sanitàries, a l'actualment anomenada riera del cementiri.

— L'enderrocament de l'hort de la rectoria i l'obertura de la plaça de la Llibertat.

— L'obertura de diferents carrers: passatge d'en Perutxo (carrer de les Roselles), carrer del Progrés (carrer de Rosend Arús), carrer del Príncep de Bergara, carrer de Sant Roc, carrer Indústria (carrer Josep Prats), passatge del Mercat, carrer de Provençana, carrer del Porvenir (carrer Josep Maria de Sagarra).

L'eixample modernista de la Rambla fou dissenyat per respondre a la necessitat d'un accés directe a l'estació del ferrocarril. S'obrí l'any 1907 amb la construcció de la Rambla. És el símbol de benestar econòmic de les classes mitjanes.

La trama d'aquest eixample la formen: la Rambla, el carrer de Barcelona, el carrer de Tarragona, el carrer de Lleida i el carrer de Girona.

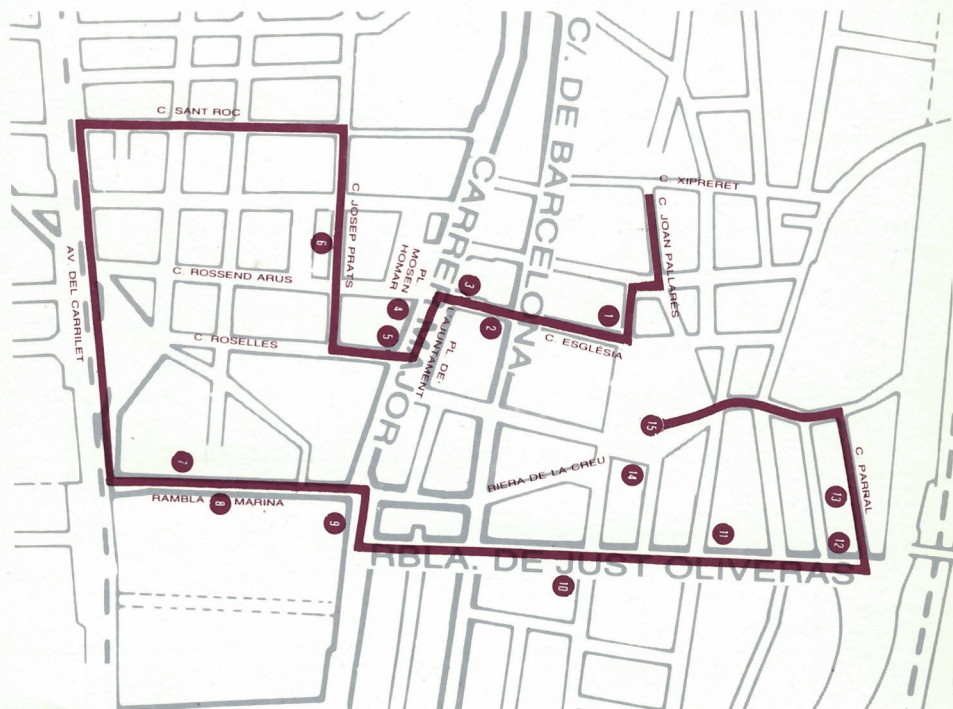
La connexió de l'eixample de la Rambla amb l'antic barri no es produí fins els anys vint d'aquest segle amb l'obertura del carrer del Baró de Maldà.

Carrer Església

Cronologia

- 1854 El tren arriba a l'Hospitalet.
- 1874 S'inaugura el Casino del Centre.
- 1877 Es crea una Junta de Foment i Eixample.
- 1882 El 29 de juny s'inaugura l'enllumenat de gas.
- 1883 Es porta a cap el primer eixample del casc urbà aprofitant l'hort del rector. Dins d'aquest eixample es va fer l'actual Ajuntament, el primer mercat del poble i unes escoles.
- 1888 S'instal·la la xarxa d'abastament d'aigua potable.
- 1894 El 17 d'agost es col·loca la primera pedra de la Casa de la Vila que s'edificà gràcies a un llegat de Rossend Arús.
- 1907 S'urbanitza la Rambla Just Oliveras i s'inaugura el primer cinema.
- 1911 S'instal·la l'enllumenat elèctric.
- 1912 El carrilet arriba al nostre terme.
- 1914 Construcció de les «cases barates» de l'arquitecte Ramon Puig i Gairalt.
- 1919 S'aprova que el nou escut de la ciutat, amb la creu i les palmes de Santa Eulàlia, es col·loqui sobre la bandera catalana de l'Ajuntament.
- 1925 El 15 de desembre, per reial Decret, es concedeix el títol de ciutat.
- 1929 Construcció de la torre de Can Sanfeliu de l'arquitecte Ramon Puig i Gairalt.
- 1932 El president de la Generalitat inaugura la primera Biblioteca pública.

Llocs a tenir en compte

1 - Casa que data de 1915 però que a la façana du la data dels propietaris actuals (1930). 2. Can Nyep, ara el gremi de fusters. 3. L'església construïda posterior a la guerra després de ser destruïda. 4. Ajuntament (1895). 5. «La Botiga Nova» construcció per Ramon Puig i Gairalt. 6. El mercat. 7. Can Arús. 8. Can Esquena Cremat. 9. Casino del Centre (1874). 10. Centre Catòlic, abans la masia de Cal Tres estava ubicada per aquesta zona. 11. Can Sanfeliu, casa unifamiliar. Obra de Ramon Puig i Gairalt. 12. «Cases Barates» pel mateix arquitecte que el punt anterior. 13. Sèriació de cases d'obriers. 14. Casa unifamiliar. Can Isern. 15. Font del Repartidor.

L'elaboració de les rutes ha estat fruit de la col·laboració de l'equip de monitors-guia.

Acosta, I. / Carrasco, C. / Descarrega, F. / Domínguez, M. / Font, J. /
Freixa, L. / Marin, D. / Palomino, M. / Peña, J. / Planell, M. /
Recaño, J. / Salmeron, J. / Santacana, C. / Santafé, J. / Santos, M.E.

602/5